Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 24/02/2017 Ενημερώθηκε: 02/03/2017

Αλλαγή Φορολογικής Κατοικίας 2016 - 2017

Προβολή σε μορφή PDF

Εισαγωγή

Το νομικό πλαίσιο για τη διαδικασία αλλαγής της φορολογικής κατοικίας για όσους επιθυμούν να οριστούν επισήμως ως κάτοικοι εξωτερικού για το έτος 2016 δεν παρουσιάζει αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με το περυσινό.

Ουσιαστικά δεν υφίσταται νέα εγκύκλιος ή νέα οδηγία, η οποία να μεταβάλλει τα ήδη υπάρχοντα νομικά και χρονικά δεδομένα σε σχέση με το καθεστώς των φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής, οπότε και η ισχύουσα Εγκύκλιος 1058/2015 του Υπουργείου Οικονομικών ισχύει κανονικά για όσους επιθυμούν να μεταφέρουν την φορολογική τους κατοικία από το 2016, και η εγκύκλιος αντίστοιχα 1177/2014 για όσους διαμένουν στην αλλοδαπή από παλαιότερα.

Νομικό πλαίσιο: Αλλαγή φορολογικής κατοικίας για το έτος 2016

Συνεπώς, για όσους επιθυμούν τη μετεγγραφή τους στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού για το έτος 2016 ισχύουν αναλυτικά τα όσα αναγράφονται αρχικώς στην ως άνω ΠΟΛ. 1058/2015[1] και συγκεκριμένα:

«1. Τα φυσικά πρόσωπα που επιθυμούν να μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στο εξωτερικό οφείλουν να υποβάλουν, ***το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου δεκαήμερου του μηνός Μαρτίου*** *του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος αναχώρησης, στο Τμήμα ή Γραφείο Συμμόρφωσης και Σχέσεων με τους Φορολογουμένους της Δ.Ο.Υ. όπου είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ως φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας: αίτηση (έντυπο Μ0) με συνημμένα τα έντυπα Μ1 και Μ7 συμπληρωμένα, μαζί με έγγραφη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής τους, για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου τους στην Ελλάδα. ».*

Με βάση τα παραπάνω η φετινή προθεσμία για την κατάθεση των αιτήσεων προς λήψη αριθμού πρωτοκόλλου είναι η 10η του μηνός Μαρτίου 2017!

Στην πορεία και έως το πρώτο δεκαήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου, ήτοι έως την 10η Σεπτεμβρίου υπάρχει η δυνατότητα για την προσκόμιση των συμπληρωματικών εγγράφων, από τα οποία θα κριθεί η έκβαση της αιτήσεως.

Τα βασικά αυτά δικαιολογητικά για την απόδειξη της αλλοδαπής φορολογικής κατοικίας των φορολογουμένων εξακολουθούν να είναι (σύμφωνα πάντα με την ίδια Εγκύκλιο):

«α) Βεβαίωση φορολογικής κατοικίας από την αρμόδια φορολογική αρχή του κράτους (Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας).

Εάν οι φορολογούμενοι έχουν εγκατασταθεί σε κράτος με το οποίο υφίσταται Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (στο εξής ΣΑΔΦΕ) και εφόσον αποκτούν εισόδημα στη χώρα μας, μπορούν να προσκομίσουν, αντί της βεβαίωσης, την Αίτηση για την Εφαρμογή της ΣΑΔΦΕ όπου είναι ενσωματωμένο το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας (δίγλωσσο έντυπο) ή

β) αντίγραφο της εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υπέβαλαν στο άλλο κράτος ή

γ) ελλείψει εκκαθάρισης, αντίγραφο της σχετικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματός τους.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση κάποιων από τα ανωτέρω δικαιολογητικά από την αρμόδια φορολογική αρχή, τότε απαιτείται βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή με την οποία θα

αποδεικνύεται ο ισχυρός δεσμός (κέντρο ζωτικών συμφερόντων) του φυσικού προσώπου με το άλλο κράτος.»

Σε κάθε περίπτωση η Επισημείωση της Χάγης (Apostille) **δεν θα πρέπει επουδενί να παραλείπεται**, διότι μόνον έτσι αναγνωρίζεται η γνησιότητα των δημόσιων εγγράφων προς χρήση ενώπιον των Δημόσιων Αρχών της χώρας μας (εξαιρούνται τα Πιστοποιητικά Φορολογικής κατοικίας των Η.Π.Α και της Τουρκίας).

Αλλαγή φορολογικής κατοικίας για τα έτη πριν το 2016

Όσοι φορολογούμενοι έχουν μετεγκατασταθεί στην αλλοδαπή πριν το 2016, οφείλουν να δηλώσουν την σαφή ημερομηνία αυτής, καθώς αναλόγως θα κριθεί και ποια Εγκύκλιος θα ερμηνευτεί και κατ’ επέκταση θα χρησιμοποιηθεί από τις ήδη υπάρχουσες 1177/2014, 1145/2012 και 1245/2012.

Το πιο σημαντικό ωστόσο, παραμένει η απόκτηση **για κάθε έτος ξεχωριστά του Πιστοποιητικού Φορολογικής Κατοικίας** ή αντίστοιχα Βεβαίωση Διαμονής, όπως επίσης η κατ΄ έτος συμπλήρωση του αναγκαίου χρονικού ορίου διαμονής στην αλλοδαπή, ήτοι άνω των 6 μηνών (ανά ημερολογιακό έτος).

Σε αντίθεση περίπτωση, εφόσον δεν καλύπτεται το χρονικό διάστημα διαμονής άνω των 6 μηνών στην αλλοδαπή, ο φορολογούμενος οφείλει να δηλώσει το εισόδημά του που προέκυψε στο εξωτερικό για αυτούς του μήνες στην ετήσια φορολογική δήλωσή του στην Ελλάδα και να φορολογηθεί με βάση τους Ελληνικούς Φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν τη δεδομένη χρονική περίοδο.

Προσοχή!!

Το πιο «ευνοϊκό» εδάφιο της εγκυκλίου 1058/2015, η ισχύς του οποίου έχει αναδρομική ισχύ, είναι η δυνατότητα «διόρθωσης» των εκ παραδρομής μηδενικών φορολογικών δηλώσεων, σημειώνοντας αντίστοιχα στα έτη κατά τα οποία υπήρξε φορολογικός κάτοικος εξωτερικού, τον κωδικό «319», δημιουργώντας έτσι μια «καθαρή» εικόνα αλλοδαπής φορολογικής κατοικίας από ένα συγκεκριμένο έτος και έπειτα.

Σημαντικές παρατηρήσεις επί της διαδικασίας

Αν και όπως προαναφέρθηκε δεν υπάρχουν σαρωτικές αλλαγές που να αφορούν άμεσα στη διαδικασία της αλλαγής της φορολογικής κατοικίας ενώπιον των αρμόδιων Δ.Ο.Υ., εν τούτοις υπάρχουν αξιόλογα ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω ανάλυσης και βοηθούν σημαντικά κατά τη διαδικασία. Ειδικότερα:

- Ο Νόμος 4446/2016 για την αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων στο εξωτερικό, θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως «αρωγός» στις περιπτώσεις υποχρεωτικής δήλωσης παγκόσμιου εισοδήματος εξ αλλοδαπής. Και αυτό διότι, δίνεται η δυνατότητα δήλωσης του εισοδήματος από το εξωτερικό με πλέον ευνοϊκές διατάξεις ως προς τα πρόστιμα εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης (αρχικής ή τροποποιητικής) και τις προσαυξήσεις. Πιο συγκεκριμένα, τροποποιητικές δηλώσεις που θα επιβληθούν μέχρι 31/05/2017 δεν θα επιβαρυνθούν με το πρόστιμο του εκπρόθεσμου που ανέρχεται σε 40 ή 100 ευρώ. Επίσης, η προσαύξηση επί του φόρου υπολογίζεται με συντελεστή 8% για δηλώσεις που θα υποβληθούν μέχρι τέλος Μαρτίου και 10% για δηλώσεις που θα υποβληθούν μέχρι τέλος Μαΐου. Συνεπώς, δηλώσεις παγκόσμιου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2014 και προηγούμενων ετών μπορούν να εκκαθαριστούν βάσει ευμενέστερων πρόσθετων επιβαρύνσεων.
- Επίσης, η υπ. αριθμ. 1445/2016 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (εφεξής ΣτΕ) ήρθε για να «ταράξει τα νερά» σε σχέση με τη δυνατότητα διαχωρισμού των ΑΦΜ των συζύγων, όταν πρόκειται για αλλαγή φορολογικής κατοικίας υπέρ του ενός και μόνο συζύγου. Και αυτό διότι, ενόσω στην χώρα μας υπάρχει αποκλειστικά υποχρέωση υποβολής κοινής δήλωσης μεταξύ των έγγαμων ζευγαριών, δεν δύναται να μπορεί να αλλάξει φορολογική κατοικία μόνον ο ένας εξ αυτών, καθώς τα οικογενειακά συμφέροντα παραμένουν στην Ελλάδα και δημιουργούνται στενοί δεσμοί με την χώρα. Με αυτήν τη απόφαση λοιπόν δημιουργείται ένα δικαστικό δεδικασμένο (το οποίο αναμένεται να γίνει αποδεκτό από το Υπουργείο Οικονομικών) το οποίο ορίζει την δυνατότητα διαχωρισμού των ΑΦΜ των εγγάμων ζευγαριών όταν ο ένας εκ των συζύγων βρίσκεται πασιφανώς στην αλλοδαπή.

Συμπεράσματα

Η διαδικασία αλλά και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αλλαγή φορολογικής κατοικίας έχουν γίνει πλέον λίγο-πολύ γνωστά σε όλους.

Ωστόσο, οι διατάξεις που αναφέρονται στις επίσημες Εγκύκλιους δεν είναι δυνατόν να περιλάβουν τις ιδιαιτερότητες κάθε υπόθεσης, για αυτό προτείνεται η κατ’ άτομο ξεχωριστή μελέτη και ανάλυση του νομικού πλαισίου που πρέπει να ακολουθηθεί για την καλύτερη και ομαλότερη επίσημη μετεγγραφή του ως κάτοικος εξωτερικού ενώπιον των αρμόδιων φορολογικών αρχών της χώρας.

[1] www.taxexperts.gr/αρθρογραφία/η-διαδικασία-αλλαγής-της-φορολογικής-κατοικίας-εν-έτει-2016-σε-7-χώρες

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό